

Baggrundsnotat om afslutningen af folkeskolen

Artikler, undersøgelser m.m.

- **VIVE undersøgelse af afgangsprøvers betydning for overgangen til ungdomsuddannelserne 2024**
Hovedpointe: Prøverne bidrager ikke med ny viden om elevernes faglige niveau. Standpunktskarakterer og prøvekarakterer har stort set fulgt den samme udvikling i perioden 2008-2019. Prøverne har en social slagside. Elever fra hjem med færre socioøkonomiske ressourcer generelt klarer sig dårligere til prøverne end elever fra hjem med flere ressourcer, når elever, der ellers har fået samme standpunktskarakterer, sammenlignes.
[Afgangsprøvenes betydning for overgangen til ungdomsuddannelserne \(xn--brns-lring-i6a4s.dk\)](#)
- **Rundspørge om prøverne foretaget af Folkeskolen**
Hovedpointe: Lærerne oplever, at prøven slår tilbage i fagene på en negativ måde. Fagene bliver akademiserede, og der er ikke tid til fordybelse, kreativitet, praksisfaglighed og spontanitet. Folkeskolens udskoling er endt som et minigymnasium.
[Ny rundspørge: Mange lærere vil have en eller flere afgangsprøver afskaffet \(folkeskolen.dk\)](#)
- **Artikel i Folkeskolen om eksamen i grundskolen i de nordiske lande**
Hovedpointe: Danmark har det højeste antal afsluttende prøver i Norden. Sammen med Norge er Danmark det eneste land der afslutter grundskolen med en eksamen. Til sammenligning skal eleverne i Norge op til to prøver.
[Vidste du det: Tre ud af fem nordiske lande har ingen eksamen i grundskolen \(folkeskolen.dk\)](#)
- **EVA undersøgelse om undervisningspraksis i udskolingen fra 2020**
Hovedpointe: Fra elevernes perspektiv er undervisningen i udskolingen

kendetegnet ved lange og tunge skoledage, hvor snakke om karakterer og prøver fylder på en stressende måde. Et for entydigt fokus på 'boglige' og 'faglige' aktiviteter risikerer, ifølge både lærere og elever, at eleverne bliver skoletrætte, og i sidste ende kan det betyde, at nogle elever falder fra.

[Undervisningspraksis i udskolingen | EVA](#)

- **Ekspertgruppe om ændring af karakterskalaen 2019**
Hovedpointe: Forslag til modeller, der kan løse udfordringerne ved den nuværende 7-trins skala.
[Ekspertgruppe for ændring af karakterskalaen | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

Historisk udvikling i prøver/eksamen siden 1993

Folkeskoleloven 1993:

- Afgangsbrevet for elever der går ud efter 7. klasse eller senere skal indeholde oplysninger om, hvilken undervisning eleverne har deltaget i, de seneste standpunktskarakterer samt vurdering ved eventuelle prøver. Eleverne kan efter eget valg få tilføjet skriftlig udtalelse eller karakter for projektopgaven, den frie opgave eller andre skriftlige vurderinger fra fagene.
- Eleverne kan indstille sig til folkeskolens afgangsprøve i folkeskolen fag og valgfag efter samråd med forældrene.

Folkeskoleloven 2006:

- Der indføres nationale test og elevplaner for alle elever.
- Afgangsbrevet for elever, der går ud af skolen efter 7. klasse eller senere, skal udover standpunktskarakterer også indeholde seneste udtalelse i faget idræt og prøvekarakterer. Eleverne kan efter eget valg få en skriftlig udtalelse og/eller karakter for projektopgaven, den frie opgave eller skriftlige udtalelser fra andre fag.
- Der indføres prøvekrav (i alt 7 prøver)
 - 2 prøver i dansk
 - 1 prøve i matematik
 - 1 prøve i engelsk
 - 1 prøve i fysik/kemi
 - 2 prøver som aflægges efter udtræk i den humanistiske og naturvidenskabelige fagblok
 - Eleven kan indstille sig til prøve i valgfagene tysk, fransk, håndarbejde, sløjd og hjemkundskab

Folkeskoleloven 2019:

- Antallet af prøver stiger fra 7 til 8 i forbindelse med indførelsen af valgfagsprøve ved afslutningen af 8. klasse
- Fra prøver til eksamen. For at bestå folkeskolens afgangseksamen skal eleven have opnået mindst karakteren 2,0 i gennemsnit i 9.-klasseprøverne, og ved valgfagsprøven på 8. klassetrin

Beskrivelser af afsluttende prøver/vurderinger i Sverige og Norge

Sverige

Afslutningen af grundskolen i Sverige markeres ikke med eksamener, men eleverne modtager karakterer af deres lærere. Det er dog kun uddannede lærere, som må give eleverne karakter. Ved karaktergivning skal læreren være særligt opmærksom på elevens præstation i den nationale prøve/test i faget, men samtidig må karakteren ikke styres alene af de nationale test, men bero på en helhedsvurdering. Der er fastsatte karakterkriterier, som beskriver, hvad det kræver for at opnå en bestemt karakter i et bestemt fag.

Formålet med test/prøverne

Test og prøver kvalificerer lærernes standpunktskarakter. Lærerne skal derudover en gang årligt have en mundtlig samtale med forældrene, hvor de evaluerer elevens fremgang.

Antal

Der er nationale test i 3., 6., og 9. klasse. I 6. klasse er prøverne obligatoriske i svensk, engelsk og matematik, mens de i 9. klasse er obligatoriske i svensk, engelsk, matematik og en prøve i et samfundsrettet fag samt et naturvidenskabeligt fag.

Hvilke prøver/prøveform

Prøverne kan både indeholde mundtlige og skriftlige elementer afhængigt af de specifikke fag og niveau.

Betydning for overgang til ungdomsuddannelse

For at blive optaget på de gymnasiale ungdomsuddannelser, skal man have bestået svensk, engelsk og matematik, samt ni andre fag fra grundskolen. For de erhvervsrettede gælder, at man har bestået svensk, engelsk og matematik, samt fem andre fag fra grundskolen, dvs. at man mindst skal have en bestemt karakter i hvert af de otte fag.

Elever med særlige behov

Elever med særlige behov kan ikke få en dumpe karakter. Skoler for elever med særlige behov giver først karakter fra syvende skoleår, i stedet for sjette skoleår som resten af grundskolen.

Norge

Ved grundskolens afslutning modtager eleverne standpunktskarakterer i alle fag, og derudover udtrækkes eleverne til eksamen i to fag. Både standpunkts- og eksamens karaktererne skrives på det endelige karakterbevis.

Formålet med test og prøver

Formålet med test og prøver er at fremme læring og udvikling hos eleven. De forskellige test og prøver giver eleven, forældrene og lærerne feedback på elevens fremgang. Test og prøver skal derfor tilrettelægges således at det er muligt for eleven at vurdere sit eget arbejde, fremskridt og motiverer eleven til at videreudvikle sine færdigheder.

Antal

2

Hvilke prøver/prøveform

Den ene er en centralt stillet skriftlig opgave i enten norsk, matematik eller engelsk. Den anden er en lokalt stillet mundtlig eksamen.

Betydning for overgang til ungdomsuddannelse

Elever der har gennemført grundskolen, har ret til at komme på en ungdomsuddannelse, uanset om de har bestået alle fag. Dog kan deres karaktergennemsnit have betydning for, hvilke uddannelsesretninger og skole, de optages på. Alle elever har dog ret til optagelse på en af de tre ungdomsuddannelser, som de har søgt optagelse på.

Elever med særlige behov

Kan modtage ekstra hjælp.

Øvrige forhold

Alle elever er efter fuldførelse af grundskolen sikret ret til en gymnasialuddannelse.